

mus & partim ad dictum *cap. 9. lib. 1.* partim verò ad Authores ibidem allegatos, ut & alios qui hanc materiam tractarunt, remitemus; Ubi videndum erit, quod omnes ejusmodi defectus, posito Sole in hujus Mundi centro, emendari possint.

7. Quæ ingentes quoque difficul-

tates, posita Terrâ pro Mundi centro orientur, tam ex Ptolemaica quam Tychonica hypothese, respectu Stellarum Fixarum, eorumque diversorum inde contra naturam & omnem rationem sequentium Motuum, de illis *sequenti cap.* aliquid dicemus.

CAPUT XVII.

De eo quod FINIT hunc Mundum.

Hunc Mundum finire Stellas Fixas, res evidens est & clara; videmus enim eas circumquaque extra Saturni Sphæram, quæ extrema pars est hujus Planetarii Systematis Mundi) collocatas. Cum autem tanta sit distantiarum earum vastitas, quæ nec sensu nec mentis acie capi potest, sicut de hac *re lib. 1. cap. 26. 27. 28.* dictum est, & *lib. 7. cap. 1.* satis abundè dicitur; Itaque Philippus Lansbergius, etiam si Stellas in una sphaera hæere & motui ab occasu in ortum (sive præcessionis æquinoctiorum) subjectas esse crediderit; nihilominus in commentationibus super motum Terræ diurnum & annum p. 32, fatetur: *quod Sphæra Planetarum (sub quibus intelligit hoc totum Planetarium Systema Mundanum) ad octavam sive stellarum fixarum Sphæram, non sint referendæ &c.* ac proinde in Uranometria p. 125. his verbis concludit: *Errant toto cælo tam veteres quam recentiores Astronomi, qui stellatam Sphæram usque adeò contrahunt, ut ex duobus cælis unum faciant; Non potest enim stellarum inerrantium Sphæra pars esse Systematis Planetarii, quia hoc quodammodo illius centrum est; Quo magis reprehendendus est Tycho Braheus, qui radium Sphære stellarum Fixarum definit semidiametris Terræ 14000; demonstratum enim à nobis est Elemento 6, radium orbis Saturni, esse semidiametrorum Terræ, 14880 &c.*

Non solum autem separationem illam totius Planetarii hujus Mundani Systematis à stellarum Fixarum sic putatâ Sphæra, infert exilitas; sed evidens quoque & facile intellectu præbet nobis documentum, dum Regis

vel Gubernatoris hujus Mundi (*Solis scilicet*) Orbis Virtutis, se non extendere possit in infinitum, quod distantiarum intercapedine exhaustus, denique (intermedio nempe vastissimi spatii, quod est inter orbem virtutis Solis & proximiorum stellarum orbem virtutum) deficiat, ibique extensio hujus Planetarii Mundi terminum suum ac finem sumat, atque proximiorum illarum Stellarum orbem virtutum incipiant.

Insuper omnes ferè recentiores Astronomi, in vasta ista intercapedine, quæ est inter Saturni Sphæram & Fixas, conveniunt; ita ut Ricciolus quoque distantiam sphaeræ sic dictæ stellatæ, à nostra Terra pro 210000 semidiametris Terræ adsumat, quamvis longè major sit.

Cùm itaque tanta sit super captum humanum Stellarum primarum distantia, & conjecturandum (sicut *lib. sequenti pluribus constabit*) alias adhæc, per immensa in infinito isto spatio à se invicem intervalla, dispersas, quinque, decies, vicies, &c. altiores vel remotiores aliis esse: Cùmque ineffabilis earum sit numerus, atque incomprehensibilis horum lucentium corporum (*de quibus lib. 1. cap. 29. & 30*) magnitudo; Sequitur Primum illud Ptolemaicum sive Tychonicum Mobile (cui tantam facultatem attribuunt, ut non solum se 24 horis possit convertere, sed etiam omnes has stellas secum simul eodem tractu tam celeriter circumrapere, ita ut quælibet etiam primarum Stellarum, in Æquatore quolibet momento (*secundum Ricciolum fol. 419.*) 152 semidiametros Terræ, id est 130720 millia-

Mundus hic, finem habet ubi orbis virtutis Solis finem habet.

Recentiores Astronomi vastum illud spatium inter Saturni sphaeram & stellas fixas concludunt.

Cur Primum sic dictum Mobile sit contra rationem.

Stella fixa non sunt pars hujus Mundi.